

בס"ד

שאלון בבחינה

בנושא:

מקוואות

מועד:

שבט תשפ"ד

סמל שאלון:

108.2.24

שים לב: יש לנווג על פי ההוראות לנבחן המופיעות בשאלון הבחינה!

בהצלחה!

מועד שבט תשפ"ד

בש"ד

בחינה בהלכות מקווארת

כ"ז שבט תשפ"ד

הנחיות לנבחן:

1. יש לכתוב בכתב יד ברור וקריא.
2. אין לכתוב את שם הנבחן או כל סימנו מזהה אחר בתוך מחברת הבחינה. מבחן שימצא עליו סימן מזהה – המבחן לא יבדק! ותוגש תולנה לוועדת משמעת.
3. יש לענות על כל שאלה בעמוד חדש!
4. שאלה המחלוקת במספר טעיפים, אף תשובה תהיה מחולקת כך. אין להשב על כל חלקים השאלה יחדיו.
5. لتשומת לבכם: דפי הטיווח לא ייבדקו!
6. חלק א' – עיון – 8 שאלות.
יש לציין בכל תשובה את מקורות הדין, דעתות הראשונים, ופסקת ההלכה.
חוoba לענות על 7 מתוך 8 שאלות. נבחן שיענה מעבר לשאלות החובה יבדקו רק 7 התשובות הראשונות שכותב הנבחן לפי סדר כתיבתו במחברת הבחינה, למעט אם הנבחן סימן עיגול סיבב 7 התשובות ש牒קש לבדוק.
חלק ב' – יישום – 4 שאלות.
יש להתייחס במקרה, לבירור ההלכה והדין כולל ציון דעתות הראשונים ופסקת ההלכה.
חוoba לענות על 3 מתוך 4 שאלות, נבחן שיענה מעבר לשאלות החובה יבדקו רק 3 התשובות הראשונות שכותב הנבחן לפי סדר כתיבתו במחברת הבחינה, למעט אם הנבחן סימן עיגול סיבב 3 התשובות ש牒קש לבדוק.

בהצלחה!!!

חלק א' – עיון

יש לענות על 7 שאלות מתוך 8 שאלות

יש לציין בכל תשובה את מקורות הדין, דעתות הראשונים, ופסקת ההלכה.

טבילה בנחרות

- א. נהר מיי מעינות שירדו לתוכו גשמיים אלא שרבו הזוחلين על הנוטפים ובעקבות כך התרחב האם יתרה הנהר בזוחלים במקומות היישן ובמקומות שהתרחבות? בתוך כך הסבר את עדותו של רבי אלעזר בר צדוק שהheid על הזוחלים שרבו על הנוטפים שהם כשרים!
- ב. "אברה דשמעאל עבד מפץ לבניתה ביוםא דתשרי" – הסבר לאיזה צורך נצרכו המפצים (ג' ביאורים)!

חזקת המקוואות

- א. מקווה של גוי והمفטה בידו – והגוי מקבל שכר מישראליות הטובלות שם, ואומר שלא הת מלא מקווה בשואבים, האם יש להאמין לגוי כשיודע שהוא במקווה כי'א סאה – או כשהלא ידוע שהוא במקווה כי'א סאה?
- ב. בור מים הפקר שהניחוהו חסר מארבעים סאה – וידוע שמיוחד לטבילה או שאינו ידוע שמיוחד לטבילה וכעת נמצא מלא ארבעים סאה, ולא ידועו מי מילא את הבור בכך לטבול בו האם ישראל בקי בהלכה או ישראל שאינו בקי – האם איש מהותר לטבול בבור זה לטהרותה? האם ישנה הדין באופן שיש ספק אם גוי מילא את הבור כדי לרוחץ בו?

עמוד 1 מתוך 3

פיסולי מקוות

3. בא ר בכל אחד מהօנים המובאים להלן - האם הפסול מן התורה או מדרבנן :
- א. טבילה בכלי – הוסף לבאר שני נפקא מינות אם איסורו מן התורה כפי שהובא בפתחי תשובה?
- ב. טבילה בכיפין? הוסף לבאר האם יש לאסור טבילה בשלג מחשש לטבילה בכיפין?
- ג. טבילה בזוחליין? הוסף לבאר את הנפקא מינה לדינה אם האיסור מן התורה כפי שהובא בש"ץ.

טבילה בכלי

4. אם שעשה שלמה היה נקוב במווציא רימונו – וקשה שהרי במשנה נאמר "מטבילים בשידה תיבת" ומגדל שם נקובים כשפורת הנאך" (מדין השקה), מדוע ביום של שלמה היה צריך נקב גדול במווציא רימונו (ב' תירוצים לפחות)?
- ב. חבית שנמצאת מחוץ למעיין –ומי המעיין עוברים לתוכה החבית (כשאינה מנוקבת) – ומשם ממשיך המעיין לצאת מחוץ לחבית לתוכה בור הטבילה – האם מותר לטבול בתוך החבית? נמק!
וכיצד הדין אםتطובל האישה בתוך בור הטבילה לאחר שייצאו המים מן החבית?

דין השקה

5. מים שבאים ממעיין שיש בו ארבעים סאה אל הצינור, על ידי כלים נקובים הקבועים בגלגול – ומן הצינור נשפכים לבור הטבילה ונמצא שיש חיבור בין המעיין לבור הטבילה אלא שבבור הטבילה אין ארבעים סאה – באר ופרט האם הטבילה כשרה בבור הטבילה מחמת החיבור וההשקה למים על ידי הכלים הנקובים?

נוטפים שעשאן זוחליין

6. המשנה אומרת (מקוואות ה, ה): "נוטפים שעשאן זוחליין סומך אפילו מקל אפילו קנה ויורד וטובל דברי ר' יהודה ר' יוסי אומר כל דבר שהוא מקבל טומאה אין מזוחליין בו" הבא ג' פירושי הראשונים בביבור "נוטפים שעשאן זוחליין". וכיצד פסק השולחן ערוץ?

שלושה לוגין שאוביים

7. א. שלושה לוגין שנפלו מכלי אחד, או שלושה כלים, או מרבעה כלים – שלא בבת אחת אלא בהפסק האם מצטרפין לג' לוגין לפסול את המקווה?
- ב. מקווה מי גשמי ארבעים סאה חסר קורתוב, ונפלו לתוכו רק שלושה לוגין כתע רוצחים לרוקן את המים בכך להוריד לאחר מכן לתוכו מי גשמי להשלימו לארבעים סאה – כמה מים לפחות – יש לרוקן מן המקווה לפני הורדת מי הגשמי אליו?

דין תליה

8. שני מקוואות ויש באחד מהם ארבעים סאה ובשני רק עשרים סאה, ונפלו שלשה לוגין שאוביים לתוך אחד מהן, ואין ידוע לאיזה מהם נפלו, ולאחר כך ירדו גשמי ונתמלאו בשיעור ארבעים סאה, האם מותר לטבול באחד מהם לכתחילה ובדיעבד?

עמוד 2 מתוך 3

חלק ב' – יישום

יש לענות על 3 שאלות מתוך 4 שאלות

יש להתייחס לקרה, לבירור ההלכה והדין כולל ציון דעתו הראשוני ופסקת ההלכה.

- .9. כתוב את מחלוקת הראשונים ופסק ההלכה האם שלג דינו כמים לעניין הנידונים דלהלן :
- טבילה בשלג בשיעור ארבעים סאה שכשהשלג אין שאוב ולפניהם שהופשר?
 - שלג שהובא בכלי שאין נקובים לבור הטבילה, האם נפל משום שאוב לאחר שיופשר?
 - האם מותר לעורות מים רותחים יותר משלושה לוגין שאוביים על שלג בשיעור ארבעים סאה בכדי להפסיקו?
- .10. א. בקבוק שיש בשיעור שפופרת הנוד ולא מכסה – וככלתו שלושה לוגין מים – נפל בטעות למקואה חסר – ומיד שמו לב והוציאו את הבקבוק מהמקואה, האם נפל המקואה בעצם השקת השלושה לוגין שאוביים אליו?
- ב. מקואה חסר שנפל לתוך יין והשתנתה מראיתו ושוב נפלו לתוכו ג' לוגין מים שאוביין, האם פסלוהו? ואם לאחר מכן – חזר – והשלים המקואה לאربעים סאה במים גשמיים – וחזרה מראיתם למראה מים, האם מצטרפים הין והמים השאוביים – להשלים לאربעים סאה?
- .11. א. אישה נמוכה. האם ניתן שתעמוד ותטבול בתוך המקואה – לכתחילה או בדיעבד ?
1. על בקעת של עצם?
2. על גב כלי חרס או על גב כלי עצם?
3. בתוך כלי עצם או חרס?
- .12. כיצד תשב ההלכה – בנידון בור שמתוכו נובע מעיין פחות מאربעים סאה, האם ניתן להתריר שתטבול בבור זה אישה נמוכה שמתכסה כל גופה או כלים שננקנו מן הגוף – כיון דתנן (מקוואות א, ז) דמעיין מטהר בכל שהוא? (haba lemelukat haRishonim, ראייה אחרת לכל שיטה, ופסק ההלכה).
ב. כיצד תשב באופן שיויספו לمعايير הניל, יותר מעשרים סאה שאוביים, וישלים אותו לאربעים סאה האם המעיין יפסל – או שייכשיר באשבורן – או שייכשיר בזוחליין כיון דקיים לנו "דמעיין מטהר בזוחליין"?

* * *

עמוד 3 מתוך 3